

SIKKERHETSDATABLAD

Sanitær Rust og kalkfjerner R-93

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 29.03.2007

Revisjonsdato 09.01.2018

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Sanitær Rust og kalkfjerner R-93

Artikkelnr. 100057

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Produktgruppe Surt rengjøringsmiddel

Kjemikaliets bruksområde Fjerner rust og kalk.

Relevant identifiserte bruksområder SU22 Profesjonell bruk Offentlige tjenester (administrasjon, utdanning, underholdning, tjenester, håndverkere)
PC35 Vaske- og Rengjøringsprodukter (inkl. oppløsningsmiddelbaserte produkter)

Kjemikalie kan brukes av forbrukere Ja

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn REN SÅPEINDUSTRI AS

Besøksadresse Veum Allé 13, 1612 Fredrikstad

Postadresse Postboks 593

Postnr. 1612

Poststed FREDRIKSTAD

Land Norway

Telefon 69 95 55 00

Telefaks 69 95 55 01

E-post epost@rensapeindustri.no

Hjemmeside	www.rensapeindustri.no
Org. nr.	935121094
Kontaktperson	Helen-Marie Heksem

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1A; H314; Eye Dam. 1; H318;
CLP Klassifisering, kommentarer	Produktet er klassifisert på bakgrunn av ekstrem pH.
CLP Klassifisering, merknader	Produktet er klassifisert på bakgrunn av ekstrem pH.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Oksalsyre 1 - 5 %, 2-Propanol 1 - 5 %, C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO) 1 - 5 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P260 Ikke innånd tåke/damp/aerosoler P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSENTER eller lege.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Produktet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende kriterier.
Generell farebeskrivelse	Fare for alvorlig øyeskade.
Miljøeffekt	På grunn av produktets forpacknings størrelse er store utslipp lite sannsynlig.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Oksalsyre	CAS-nr.: 144-62-7 EC-nr.: 205-634-3	Acute tox. 4; H302 Acute tox. 4; H312	1 - 5 %	

2-Propanol	CAS-nr.: 67-63-0 EC-nr.: 200-661-7	Eye Dam. 1; H318 Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336	1 - 5 %
C9-C11 Alkohol etoksyilat (8EO)	CAS-nr.: 78330-20-9	Eye Dam. 1; H318 Acute Tox. 4; H302	1 - 5 %
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5 EC-nr.: 231-791-2		60 - 100 %
Bemerkning, komponent	Kjemikalet er klassifisert på bakgrunn av ekstrem pH.		
Komponentkommentarer	Full tekst for H-, R- og EUH-setninger finnes i pkt 16		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved uhell eller illbefinnende kontakt lege umiddelbart, vis etikett hvis mulig.
Innånding	Flytt ut i frisk luft, sørg for ro og varme. Rens munn og nese med vann. Kontakt lege.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask øyeblikkelig av med såpe og rikelig med vann Kontakt lege. Etseskader skal behandles av lege.
Øyekontakt	Ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll med store mengder vann, også under øyelokkene. Transport til lege. Fortsett med skylling under transport og helt til helsepersonell overtar behandling.
Svelging	Drick 2-3 glass vann eller melk. Fremkall IKKE brekninger. Kontakt lege. Transporter til sykehus hvis større mengder er svelget.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Kjemikaliet virker etsende på hud og øynene og kan forårsake varig skade. Symptomer som sterk svie, rennende øyne, rødhet og tåkesyn vil kunne oppstå. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
--------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Behandle symptomatisk.
----------------------	------------------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Egnede slukkingsmidler	Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann.
------------------------	--

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke brannfarlig.
----------------------------	--------------------------------

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Friskluftsmaske eller helmaske med filter for organiske damper anbefales som beskyttelse mot farlige damper.
Brannslukningsmetoder	Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Absorber spill for å hindre materiell skade.
------------------	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre hvis mulig, at produktet renner ut i vassdrag, avløpssystemer eller på marken.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Små mengder spyles bort med store mengder vann.
--------------------------------------	---

Opprydding	Absorber i vermikulitt eller tørr sand for senere deponering på godkjent fyllplass. Små mengder spyles bort med store mengder vann.
------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Bruk alltid anbefalt verneutstyr ved håndtering som medfører fare for direkte kontakt med produktet.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å beskytte miljøet	Forhindre hvis mulig, at produktet renner ut i vassdrag, avløpssystemer eller på marken.
-------------------------------	--

Råd om generell yrkeshygiene	Unngå kontakt med huden og øynene. Vask alltid hendene etter bruk.
------------------------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres ved en temperatur mellom 5 og 25 ° C i lukket originalemballasje. Uåpnet forpakning kan lagres i minimum 2 år under normale lagringsforhold.
-------------	---

Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Oppbevares i originalemballasjen.
------------------	-----------------------------------

Krav til lagerrom og beholdere	Ingen spesielle krav.
--------------------------------	-----------------------

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Oksalsyre	CAS-nr.: 144-62-7	8 timers grenseverdi: 1 mg/ m ³	Norm år: 2013

2-Propanol	CAS-nr.: 67-63-0	8 timers grenseverdi: 245 mg/ m ³	Norm år: 2013
------------	------------------	--	---------------

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Bruk angitt verneutstyr i situasjoner der det kan være fare for sprut/søl og direkte kontakt med produktet. Sørg for god ventilasjon. Mulighet for øyespyling må finnes på arbeidsplassen.

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak

Ingen spesielle tiltak nødvendig.

Produkttiltak for å hindre eksponering

Vask hendene etter hvert skift, og før spising, røyking eller bruk av toalett.

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse

Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm.

Ytterligere øyeverntiltak

Muligheter for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen.

Håndvern

Håndvern

Bruk hansker ved langvarig eller gjentatt hudkontakt. Bruk vernehansker av motstandsdyktig materiale. Hansker med gjennomtrengningstid > 8 timer: Natur-, neopren-, nitrillgummi

Hud- / håndbeskyttelse, langvarig kontakt

Bruk vanlig gummi-hansker ved langvarig eller gjentatt hudkontakt.

Egnede hansker

Hansker med gjennomtrengningstid > 8 timer: Natur-, neopren-, nitrillgummi.

Hudvern

Ytterligere hudbeskyttelsestiltak

Normalt ikke nødvendig.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved

Ved bruk som fører til forstøving /aerosoldannelse.

Anbefalt utstyrstype

Ved bruk som fører til forstøving /aerosoldannelse bruk støvfiltermaske klasse P2 (faste partikler og aerosoler) eller FFP2.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Ingen anbefalinger angitt.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Farge	Klar.
Lukt	Ingen karakteristisk lukt.
pH	Status: I handelsvare Verdi: 1,4
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: ~ 0 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 100 °C
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Relativ tetthet	Verdi: 1,09
Tetthet	Verdi: 1,09 kg/l

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det er ingen fare ved vanlig lagring og normal bruk.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil ved normale/anbefalt håndtering og lagringsbetingelser.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner ved lagring og bruk under normale forhold.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Generelt skal produktet ikke blandes med andre produkter.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterkt oksiderende stoffer. Angriper aluminium og sink.
----------------------------	---

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen ved normal bruk.
-----------------------------	------------------------

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Oksalsyre
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: Type toksisitet: Akutt

Komponent	Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 375 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
	C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO)
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 030 -2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
Akutt giftighet	Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Dermal Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Produktet er surt og kan virker etsende.
Innånding	Innånding av sprøytetåke kan gi irritasjon i åndedretsorganene. Avhengig av konsentrasjonen på bruksløsning kan sterk irritasjon eller etseskader oppstå.
Hudkontakt	Kan forårsake irritasjon eller etseskader avhengig av konsentrasjon på bruksløsningen.
Øyekontakt	Konsentrat virker etsende på øynene. Kan forårsake sterk irritasjon eller etseskader avhengig av konsentrasjon på bruksløsningen.
Svelging	Konsentrat og sterke konsentrasjoner virker etsende på slimhinner i munn, svelg og magesekk.
Generelt	Produktet er surt og kan virker etsende
Innånding	Innånding av sprøytetåke kan gi irritasjon i åndedretsorganene.
Hudkontakt	Kan forårsake irritasjon eller etseskader avhengig av konsentrasjon på bruksløsningen.
Øyekontakt	Kan medføre risiko for varig syns skade. Kan forårsake sterk irritasjon eller etseskader avhengig av konsentrasjon på bruksløsningen.
Svelging	Konsentrat og sterke konsentrasjoner virker etsende på slimhinner i munn, svelg og magesekk.
Allergi	Produktet inneholder ikke stoffer som kjent for å ha allergifremkallende egenskaper.
Arvestoffskader	Produktet inneholder ikke stoffer som er kjent for å skade arvematerialet.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Produktet inneholder ikke stoffer som er kjent for å være kreftfremkallende.
Reproduksjonsskader	Produktet inneholder ikke stoffer som er kjent for å redusere fruktbarheten.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Aspirasjonsfare, kommentarer	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å

være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO)
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: 10 -100 mg/l Effektdose konsentrasjon: LC50 Eksposeringstid: 96 time(r) Art: Leuciscus idus
Komponent	Oksalsyre
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: 80 mg/l Testvarighet: 8 t
Komponent	Oksalsyre
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: 162,2 mg/l
Komponent	C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO)
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: 10-100 mg/l Testvarighet: 48 timer
Økotoksisitet	Produktet regnes ikke som miljøskadelig etter norsk klassifisering.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Tensidene er lett bionedbrytbare i.h.t. formålstjenelig OECD forsøk
Komponent	Oksalsyre
Biologisk nedbrytbarhet	Kommentarer: Lett bionedbrytbart
Komponent	C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO)
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: > 60 % CO2 Metode: Modified Sturm Test (OECD 301B) Testperiode: 28 døgn
Komponent	C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO)
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Verdi: > 70 % Metode: Closed Bottel test (OECD 306) Konsentrasjon: 28 døgn
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet inneholder vesentlig uorganiske forbindelser og for denne type stoffer er ikke spørsmål om nedbrytbarhet relevant. De organiske komponentene er klassifisert som lett nedbrytbare.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial Ingen av de inngående råvarer er sannsynlig bioakkumulerbare.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Oppløses i vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Komponent	Oksalsyre
PBT vurderingsresultat	Ikke klassifisert som PBT ifølge gjeldende Eu-kriterier. Ikke klassifisert som PBT ifølge gjeldende Eu-kriterier. Ikke klassifisert som PBT ifølge gjeldende Eu-kriterier.
Komponent	C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO)
PBT vurderingsresultat	Ikke klassifisert som PBT ifølge gjeldende Eu-kriterier.
Komponent	Oksalsyre
vPvB vurderingsresultat	Ikke klassifisert som vPvB ifølge gjeldende Eu-kriterier. Ikke klassifisert som vPvB ifølge gjeldende Eu-kriterier. Ikke klassifisert som vPvB ifølge gjeldende Eu-kriterier.
Komponent	C9-C11 Alkohol etoksylat (8EO)
vPvB vurderingsresultat	Ikke klassifisert som vPvB ifølge gjeldende Eu-kriterier.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	På grunn av produktets lave pH kan punktutslipp av store mengder forårsaker lokal pH-endring i vannet, med fare for fiskedød.
Miljøopplysninger, konklusjon	Økotoksikologiske data er ikke blitt bestemt spesifikt på dette produktet. Den oppgitte informasjon er basert på data vedrørende de inngående stoffer.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	07 06 00 AVFALL FRA PBDP AV FETTSTOFFER, SÅPE, RENGJØRINGSMIDLER
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 070600
NORSAS	7134 Surt organisk avfall.
Annen informasjon	Behandles etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Avfallsforskriften) Kode for farlig avfall(EAL-kode) er veiledende.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1760
IMDG	1760
ICAO/IATA	1760

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN 8 III

14.4. Emballasjegruppe**14.5. Miljøfarer****14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk****14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket****ADR/RID Annen informasjon**

Farenr. 80

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Annen merkeinformasjon	UTEN FOSFAT
lover og forskrifter	Forordning (EF) nr 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnig av kjemikalier (REACH). Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Avfallsforskriften) Forskrift om landtransport av farlig gods 2017. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Forskrift om tiltaks og grenseverdier 2011. Vaskemiddelforskriften.(648/2004/ECC)
Deklarasjonsnr.	85305

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet**AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER**

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revidering. De gitte opplysninger er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, bruk, bearbeiding, lagring, transport, avhending og utslipp, og må ikke anses å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Opplysningene gjelder kun for det angitte produkt alene, og ikke i kombinasjon med andre produkter eller i noen form for bearbeiding, med mindre dette er spesifisert i teksten.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H302 Farlig ved svelging. H312 Farlig ved hudkontakt. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H318 Gir alvorlig øyeskade. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1A; H314; Eye Dam. 1; H318;
Ytterligere informasjon	Produktdeklarasjon i henhold til vaskemiddelforordning 648/2004 EC. < 5 % Nonionisk tensid.

Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Punkter som er endret fra forrige versjon: 1,2,5,6,11,12,15 og 16.
Versjon	7
Utarbeidet av	Helen-Marie Heksem